

FARG'ONA VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI (2021-yil yanvar oyi uchun dastlabki ma'lumot)

Viloyatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o'z ta'sirini o'tkazadi.

2021-yil yanvar oyi yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 108,5 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2020-yilning mos davriga nisbatan 15,4 mln. AQSh dollariga ko'paydi yoki 116,6 %ga teng bo'ldi.

	2020- yil mln.AQSh doll.	2021-yil mln.AQSh doll.	O'sishsur'ati, %da	Jamiga nisbatan, %da
Tashqi savdo aylanmasi	93,1	108,5	116,6	x
Eksport 	34,3	35,3	102,8	100,0
 tovarlar	33,8	35,2	104,2	99,7
 xizmatlar	0,6	0,1	18,9	0,3
Import 	58,7	73,2	124,6	100,0
 tovarlar	58,6	73,1	124,9	99,9
 xizmatlar	0,2	0,1	43,8	0,1
Saldo	-24,4	-38,0	x	x

Ma'lumot uchun: respublika tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat Tovar nomenklaturasi (keying o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo

tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

TSA da eksport hajmi 35,3 mln. AQSh dollariga (2,8 % ga ko'paydi) va import hajmi 73,2 mln. AQSh dollariga (o'sish sura'ti 124,6 %) yetdi. Hisobot davrida – 38,0 mln. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

**FARG'ONA VILOYATI BILAN TASHQI SAVDO
AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO'LGAN
DAVLATLAR**
(2021 yil yanvar, mln. AQSH dollari, ulushi, %da)

**Xitoy Xalq
Respublikasi**
TSA -32,7
Eksport – 9,3
Import – 23,4

**Rossiya
Federatsiyasi**
TSA– 18,5
Eksport – 5,8
Import – 12,7

Qozog'iston
TSA – 18,1
Eksport – 1,4
Import – 16,7

Turkiya
TSA – 5,0
Eksport – 2,6
Import – 2,4

Qirg'iziston
TSA – 4,9
Eksport– 2,1
Import – 2,8

Turkmaniston
TSA – 4,1
Eksport - 0
Import – 4,1

Polsha
TSA – 2,4
Eksport – 2,3
Import – 0,1

Afg'oniston
TSA – 2,3
Eksport -2,3
Import - 0

Pokiston
TSA – 2,0
Eksport -2,0
Import - 0

Koreya Respublikasi
TSA – 1,7
Eksport – 0,5
Import – 1,2

So'nggi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishda, eksportni qo'llab-quvvatlash, import o'rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida, eksport tarkibida sezilarli o'zgarishga erishildi.

Farg'ona viloyatning, jahonning 77 dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSA ning nisbatan salmoqli hissasi Xitoy Xalq Respublikasida (24,9 %), Rossiya Federatsiyasida (21,7 %), Qozog'istonda (15,5 %), Qirg'iz Respublikasida (10,9 %), Turkiyada (4,9 %), Turkmanistonda (2,5 %), Tojikistonda (2,8 %) va Koreya Respublikasida (2,1 %) qayd etilgan.

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

Xususan, qo'shni davlatlar Qozog'iston va Qirg'iz Respublikalari bilan TSA da so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so'nggi uch yilda TSA Qirg'iz Respub. Tojikiston va Turkmaniston bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda.

Boshqa davlatlar (qo'shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSA da eng yuqori ulush Rossiya, Xitoy, Koreya Respublikasi va Turkiya davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan oltita davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, XXR (32,7 mln. AQSh dollari), Rossiya Federatsiyasi (18,5 mln. AQSh dollari), Qozog'iston (18,1 mln. AQSh dollari), Qirg'iz Respub. (4,9 mln. AQSh dollari), Turkiya (5,0 mln. AQSh dollari) va Turkmaniston (4,1 mln. AQSh

dollari) shular jumlasidandir. Qolgan 14 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

**DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI
DINAMIKASI**
(yanvar oyi, mln. AQSH dollari)

Davlatlar	2019-y.	2020-y.	2021-y.
Xitoy Xalq Respublikasi	21,5	25,6	32,7
Eksport	6,4	70,4	9,3
Import	15,1	18,2	23,4
Saldo	-8,7	-10,8	-14,1
Rossiya Federatsiyasi	23,5	17,0	18,5
Eksport	6,5	6,5	5,8
Import	17,0	10,5	12,7
Saldo	-10,5	-4	-6,9
Qozog'iston	24,0	18,6	18,1
Eksport	0,6	3,7	1,4
Import	23,4	14,9	16,7
Saldo	-22,8	-11,2	-15,3
Turkiya	7,5	8,9	5,0
Eksport	5,7	4,4	2,6
Import	1,8	4,5	2,4
Saldo	3,9	-0,1	0,2
Qirg'iz Respublikasi	1,7	6,5	4,9
Eksport	0,6	3,4	2,1
Import	1,1	3,1	2,8
Saldo	-0,5	0,3	-0,7
Turkmaniston	0,4	0,2	4,1
Eksport			

Import	0,4	0,2	4,1
Saldo	-0,4	0,2	-4,1
Polsha	2,5	1,4	2,4
Eksport	1,8	1,4	2,3
Import	0,7	0,03	0,1
Saldo	1,1	1,37	2,2
Afg'oniston	1,6	0,1	2,3
Eksport	1,6	0,1	2,3
Import	-	-	-
Saldo	1,6	0,1	2,3
Pokistan	0,2	0,1	2,0
Eksport	0,1	0,1	2,0
Import	0,1		
Saldo	0,0	0,1	2,0
Koreya Respublikasi	4,7	3,9	1,7
Eksport	2,4	1,7	0,5
Import	2,3	2,3	1,2
Saldo	0,1	-0,6	-0,7
Tojikiston	1,5	1,5	1,7
Eksport	0,2	0,5	0,5
Import	1,3	1,0	1,2
Saldo	-1,1	-0,5	-0,7
Chehiya	0,2	0,07	1,6
Eksport	0,1	0,05	0,2
Import	0,1	0,02	1,4
Saldo	0,0	-0,03	-1,2
Ekvador	0,05	0,6	1,4
Eksport			
Import	0,05	0,6	1,4
Saldo	-0,05	-0,6	-1,4
Germaniya	3,6	0,4	1,4

Eksport	0,3	0,06	0,2
Import	3,3	0,3	1,2
Saldo	-3,0	-0,24	-1,0
Misr	-	1,4	1,3
Eksport	-	1,4	1,3
Import	-		
Saldo	-	1,4	1,3
Vyetnam	-	0,1	1,0
Eksport	-	0,1	1,0
Import	-	-	-
Saldo	-	0,1	1,0
Tayvan	1,0	-	0,9
Eksport	-	-	-
Import	1,0	-	0,9
Saldo	-1,0	-	-0,9
Peru	-	0,08	0,7
Eksport	-	0,08	0,7
Import	-	-	-
Saldo	-	0,08	0,7
OAA	0,1	0,05	0,6
Eksport	0,1	-	-
Import	-	0,05	0,6
Saldo	0,1	0,05	0,6
Bangladesh	2,5	0,2	0,6
Eksport	2,5	0,2	0,6
Import	-	-	-
Saldo	-2,5	- 0,2	- 0,6

FARG'ONA VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar 2021- yil)

Hududlar	2020-y. mln. AQSH doll	2021-y. mln. AQSH doll	O'sish sur'ati, % da
Farg'ona sh.	20,4	17,3	85,0
Qo'qon	14,9	25,8	173,4
Quvasoy	2,1	2,9	136,2
Marg'ilon	7,2	7,5	103,8
<i>tumanlar</i>			
Oltiariq	5,8	2,0	33,8
Qo'shtepa	2,3	3,6	154,0
Bag'dod	0,5	0,4	80,8
Buvayda	1,9	1,4	75,9
Beshariq	1,6	2,0	130,8
Quva	2,3	3,3	146,2
Uchko'prik	10,4	14,1	134,7
Rishton	0,6	0,8	142,6
So'x	0,2	0,6	269,9
Toshloq	11,6	11,4	98,5
O'zbekiston	2,7	1,4	52,4
Farg'ona	2,9	3,2	107,9
Dang'ara	4,2	4,4	105,3
Furqat	1,0	0,9	93,1
Yozyovon	0,5	5,1	1121,4

FARG'ONA VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLAR DINAMIKASI

(yanvar, mln. AQSH dollari, ulushi, % da)

Viloyatimizda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida, 2021-yil yanvar oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 44,5 %ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi 2020-yilga nisbatan 7,8 %ga oshgan.

Boshqa xorijiy davlatlarning TSAsi 2021-yil yanvar oyida 2020-yilning mos davriga nisbatan (24,6%) ko'paydi va jami TSA dagi ulushi 55,5 %ni tashkil etdi.

FARG'ONA VILOYATNING EKSPORTI (2021-yil yanvar)

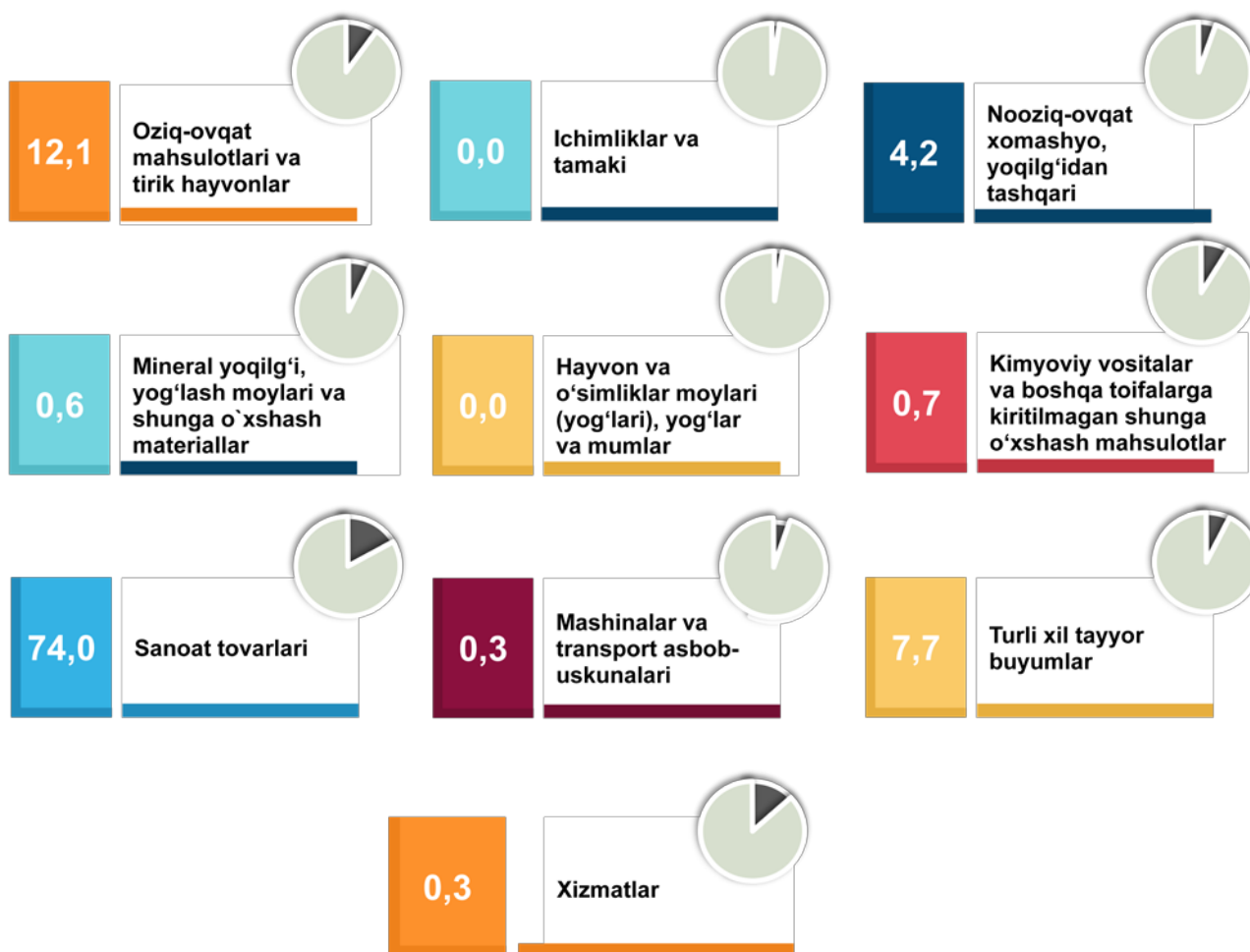
2020 yilning yanvar oyida viloyatning eksportyorlar soni 185 tani tashkil etib, ular tomonidan 35,3 mln. AQSh dollari qiymatidagi (2020-

yilning mos davriga nisbatan 2,8 %ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 91,0 %ni tashkil etib, ular asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (74,0 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (12,1 %), nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari (4,2 %) hamda kimyoviy vositalar (0,7 %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI (2021 yil yanvar, ulushi, % da)

Tovar va xizmatlar eksporti dinamikasi tahliliga ko'ra, 2021-yilning yanvar eksport qilingan tovarlar va xizmatlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 1,0 mln. AQSh dollariga ko'paydi.

MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARGA EKSPORT TARKIBI (2021 yil yanvar)

XSST tarkibi	mln. AQSh dollari			MDH davlatlari			Boshqa davlatlari		
	Jami	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, %da	Jami	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, %da	Jami	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, %da
Jami eksport	35,3	102,8	100	10,1	67,7	100	25,2	129,8	100
shu jumladan:									
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	4,3	54,5	12,1	1,7	23,1	16,3	2,6	3,6 p	10,5
Ichimliklar va tamaki	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	1,5	108,8	4,2	0,4	72,7	4,1	1,1	134,8	4,3
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,2	24,9	0,6	0,1	36,2	1,3	0,1	15,6	0,3
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	0,2	91,4	0,7	0,2	91,7	2,4	-	-	-
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	26,1	118,5	74,0	4,8	102,1	47,6	21,3	122,9	84,5
Mashinalar va transport asbob-	0,1	113,1	0,3	0,1	117,8	1,2	-	-	-

uskunalari

Turli xil tayyor buyumlar	2,7	210,0	7,7	2,7	206,1	26,3	0,07	769,4	0,3
Xizmatlar	0,1	18,9	0,3	0,07	15,9	0,8	0,03	40,2	0,1

Boshqa mamlakatlarga eksportning yo'nalishi bo'yicha farqlanishlar mavjudligi kuzatilmoqda. Xususan, MDH mamlakatlariga eksportning asosiy qismi oziq-ovqat mahsulotlari hissasiga to'g'ri kelmoqda, keyingi o'rinlarda eksport hajmi bo'yicha asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari, turli xil tayyor buyumlar hamda mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallarga to'g'ri kelmoqda.

2021-yil yanvar oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida sezilarli o'zgarishlar qayd etilmadi, biroq shuni ta'kidlash joizki, 2019-yilning yanvarga nisbatan, mashina va asbob-uskunalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlaridan tashqari barcha tovar guruhlarida pasayish kuzatildi.

EKSPORT TARKIBI DINAMIKASI (yanvar, % da)

XSST tarkibi	2019-y.	2020-y.	2021-y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	20,4	22,9	12,1
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,1	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	3,7	4,0	4,2
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	3,3	2,3	0,6
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,0	0,0	0,0

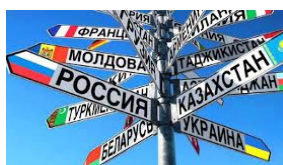
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	0,4	0,8	0,7
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	67,6	64,2	74,0
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	0,2	0,3	0,3
Turli xil tayyor va boshqa buyumlar	2,1	3,8	7,7
Xizmatlar	2,2	1,6	0,3

XSST BO'LIMI BO'YICHA MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI (2021 yil yanvar)

XSST bo'limi nomi	mln. AQSh dollari	2020-yilning mos davriga nisbatan, %da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	1.8	24.8
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	2.1	396.5
Hayvonlar uchun ozuqalar (maydalanmagan donlardan tashqari)		
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	0.3	827.8
Sut mahsulotlari va parranda tuxumlari		
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar		
Tamaki va tamaki mahsulotlari		
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	1.1	158.0
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari		
Metall rudalari va metall parchalari		
Qog'oz massasi va makulatura	0.1	29.8
Moy olinadigan urug'lar va mevalar		
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar		
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
O'simlik moylari va yog'lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)		
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar		
Birlamchi shakldagi plastmassalar		

Organik kimyo moddalari		
O'g'itlar	0,2	92,7
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar		
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari		
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	25,2	115,6
Metalldan tayyorlangan buyumlar		
Ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar	0,8	385,5
Mashinalar va transport asbob-uskunalar		
Avtomobillar	0,1	435,5
Elektr mashinalari, apparatlar, asboblari va ularning ehtiyot qismlari		
Turli xil tayyor buyumlar		
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	1,8	238,2
Poyabzal	0,3	136,6
Har xil tayyor buyumlar	0,5	167,0

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTINING HAJMLAR (2021 -yil yanvar)

So'nggi uch yilda MDH mamlakatlariga eksport hajmi kamaydi va ularning jami eksportdagi ulushi 2019-yil yanvar 34,4 %dan 2021-yil yanvarga nisbatan 28,7 %ga yetdi. Mos ravishda boshqa mamlakatlarning jami eksportdagi ulushi 65,5 %dan 71,3 %ni tashkil etdi.

2020-yilning yanvar oyi yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Xitoy Xalq Respublikasi (26,4 %), Rossiya Federatsiyasi (16,5 %), Q'rg'iz Respublikasi (6,0 %), Qozog'iston (3,0 %), Turkiya (7,4 %), Polsha (6,6 %), Afg'oniston (6,4 %) va Pokiston (5,5 %) davlatlari saqlanib qolmoqda, hamda ularning jami eksportdagi ulushi 77,8 %ni tashkil etmoqda.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2021-yil yanvar,%da)

Xitoy Xalq Respublikasi

26,4 %

Rossiya Federatsiyasi

16,5 %

Turkiya

7,4 %

Polsha

6,6 %

Afg'aniston

6,4 %

Qirg'iziston

6,0 %

Pokiston

5,5 %

Qozog'iston

3,9 %

Tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha yettita asosiy hamkor davlatlardan yetakchi bo'lgan Xitoy Xalq Respublikasi eksportdagi ulushi bo'yicha peshqadamlikni oldi.

Hamkor mamlakatlarning tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha geografiyasi 2020-yining mos davriga nisbatan 79 davlatdan 64 davlatga kamaydi.

FARG'ONA VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORT HAJMI VA O'SISH SURA'TLARI (yanvar)

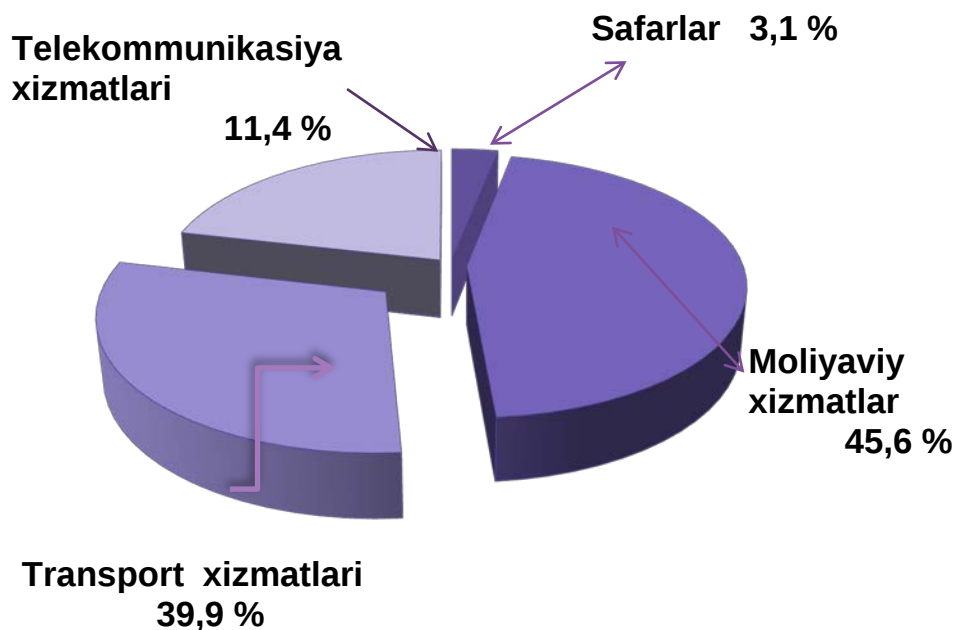
Davlatlar	Mln.AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020-y.	2021-y.	2020-y.	2021-y.	2020-y.	2021-y.
Xitoy Xalq Respublikasi	7,4	9,3	114,7	126,3	1	1
Rossiya Federtsiyasi	6,5	5,8	99,9	89,2	2	2
Turkiya	4,4	2,6	76,1	59,4	3	3
Polsha	1,4	2,3	77,9	170,1	8	4
Afg'oniston	1,0	2,3	60,8	2,3 m	9	5
Qirg'iz Respublikasi	3,4	2,1	5,8 m	61,7	5	6
Pokiston	0,1	1,9	85,1	20,8 m	16	7
Qozog'iston	3,7	1,4	5,8 m	37,0	4	8
Misir	1,4	1,3	100	89,7	7	9
Vyetnam	0,1	0,9	59 m	7,6 m	17	10
Peru	0,1	0,7	100	7,8 m	18	11
Bangladesh	0,2	0,6	9	2,8 m	12	12
Braziliya	0	0,6	0	100	19	13
Koreya Respublikasi	1,6	0,5	68,5	31,5	6	14
Tojikiston	1,4	2,3	77,9	170,1	8	4
Hindiston	1,0	2,3	60,8	2,3 m	9	5
Portugaliya	3,4	2,1	5,8 m	61,7	5	6
Germaniya	0,1	1,9	85,1	20,8 m	16	7
Chehiya	3,7	1,4	5,8 m	37,0	4	8
Latviya	1,4	1,3	100	89,7	7	9

Ushbu mamlakatlarga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga asosan oziq-ovqat mahsulotlari, yengil sanoat va shunga o'xshash materiallar, material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari hamda turli xil tayyor buyumlar kiradi.

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI
(2021 –yil yanvar, ulushi, %da)

Xizmatlar eksporti hajmi 0,1 mln. AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining 0,3 %ini tashkil etib, 2020-yilning mos davriga nisbatan 81,8 % ga kamayganligi kuzatildi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport (39,9 %) va moliyaviy (45,6 %) xizmatlari hissasiga to'g'ri kelgan. Shu bilan birga telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari (11,4 %), safarlar bilan bog'liq xizmatlar (3,1 %) ni tashkil etgan.

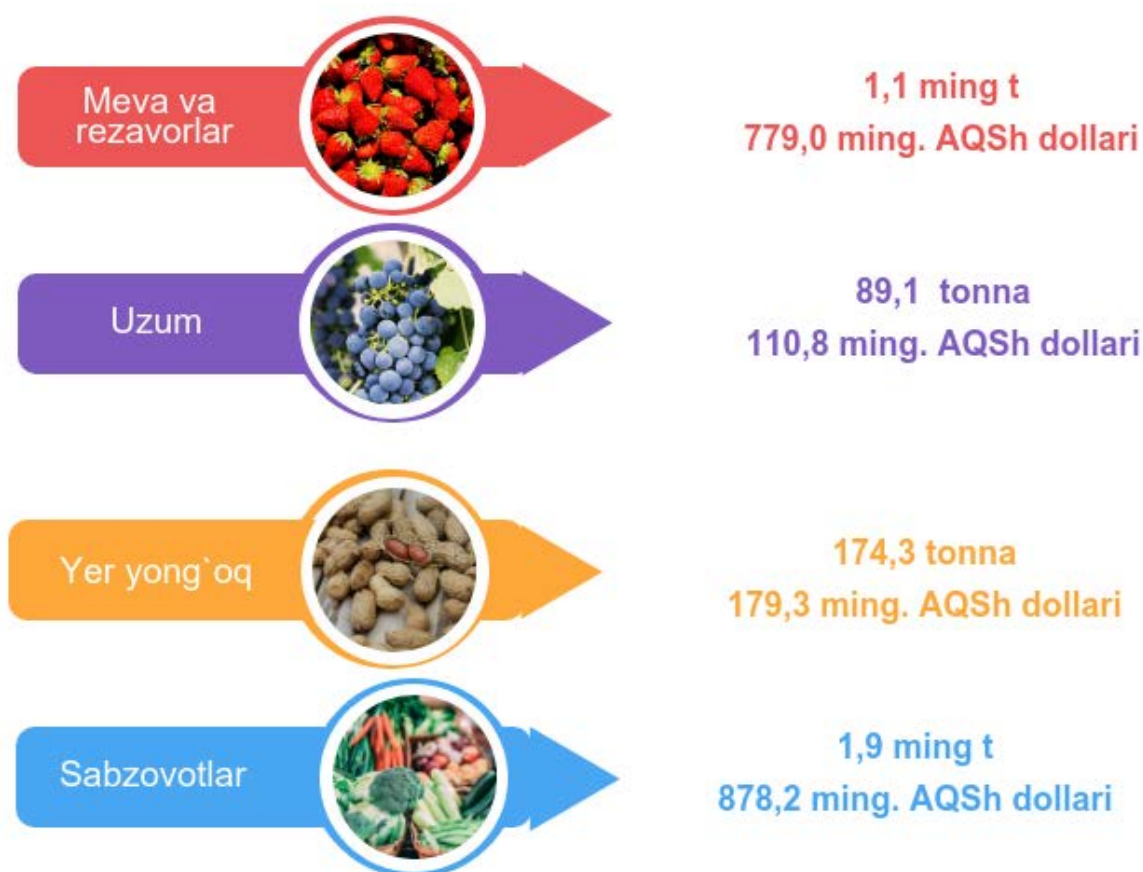

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan 2,0 mln. dollar qiymatidagi 3,2 ming tonnadan ziyod meva-sabzavot eksport qilingan. Bunda 2020-yilning mos davriga nisbatan 5,4 mln. AQSh dollarida pastlashish kuzatilib, 73,6 %ga kamaydi. Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, 0,9 mln. AQSh dollariga teng 1,9 ming tonna sabzavot, shuningdek 0,8 mln. AQSh dollari qiymatidagi 1,0 ming tonna meva va rezavorlar eksport qilindi.

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan meva va sabzavotlarning ulushi 5,7 %ni tashkil etdi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Rossiya Federatsiyasi (32,8 %), va Qozog'iston (30,8 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (yanvar)

Davlatlar	2020-yil			2021-yil		
	ming tonna	mln. AQSh dollari	ulushi*, % da	ming tonna	mln. AQSh dollari	ulushi*, % da
Rossiya Federatsiyasi	1,8	1,1	14,7	0,8	0,6	32,8
Qozog'iston	7,1	3,4	46,0	1,3	0,6	30,8
Afg'oniston				0,2	0,2	8,4
Qirg'iz Respublikasi	4,3	2,6	35,4	0,5	0,2	8,1
XXR	0,02	0,02	0,3	0,2	0,1	7,5
Pokiston	0,07	0,07	0,1	0,1	0,1	5,1
AQSh				0,02	0,07	3,7
Tojikiston				0,02	0,03	1,6
Latviya	0,06	0,08	1,1	0,01	0,01	0,7
Koreya Respublikasi	0,1	0,1	1,2	0,1	0,02	1,1
Bo'shqalar				0,2	0,2	8,4

*-qiymat ifodasidan

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

Eksport qilingan to'qimachilik mahsulotlari tarkibida paxtadan yigirilgan ip (27,1 %), paxta gazlamalari (9,7 %) hamda tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari (6,9 %) asosiy ulushni egallagan. Yil boshidan 65 turdagi to'qimachilik mahsulotlari dunyoning 35 ta davlatiga eksport qilindi.

To'qimachilik mahsulotlari eksporti hajmining kamayishi bevosita paxta xomashyosi o'rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo'shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlarning natijasi ekanini ko'rish mumkin. Jumladan, joriy yilda 27,1 mln. AQSh dollarlik to'qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning 76,8 %ini tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan 17,9 %ga ko'paydi.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI (yanvar, mln. AQSH dollari)

Tovar nomi	2019-y.	2020-y.	2021-y.
 Paxtadan yigirilgan ip	18,0	19,0	21,3
 Tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari	0,3	0,8	2,0

	Gilamlar			0,08
	Naqshli mato	0,2	0,9	0,4
	Boshqa to'qimachilik mahsulotlari	0,3	0,3	0,4
	Paxtadan gazlamalar	1,4	1,3	2,6
	Ipak va ipak mahsulotlari	0,1	0,5	0,1
	Paxta mahsulotlari	0,1	0,2	0,2

Viloyatning to'qimachilik sanoatini diversifikatsiya qilish va tayyor mahsulotlar eksportini rag'batlantirish borasidagi amaliy ishlari najjasida, mamlakatimizning ushbu sohadagi salohiyati oshib bormoqda.

To'qimachilik mahsulotlarining eng katta ulushi Xitoy Xalq Respublikasi (71,3 mln. AQSh dollari, ulushi 27,1 %), Rossiya Federatsiyasi (55,6 mln. AQSh dollari, uluhi 21,2 %) va Turkiya (34,1 mln.AQSh dollari, ulushi 13,0 %) davlatlari hissasiga to'g'ri keldi.

**DAVLATLAR KESIMIDA TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI
EKSPORTI DINAMIKASI**
(yanvar , mln AQSH dollari)

Davlatlar	2019-y.	2020-y.	2021-y.
XXR	9,4	7,1	9,1
Rossiya Federatsiyasi	4,5	4,4	4,7
Turkiya	1,0	4,3	2,5
Polsha	1,1	1,4	2,3
Pokiston	0,0	0,0	1,8
Misr	0,4	1,4	1,3
Qirg'iz Respublikasi	0,0	0,1	0,7
Peru	0,0	0,1	0,7
Bangladesh	2,0	0,2	0,6
Braziliya	0,0	0,0	0,6
Koreya Respublikasi	0,3	1,5	0,5
Hindiston	0,0	0,3	0,3
Portugaliya	0,0	0,2	0,3
Germaniya	0,0	0,1	0,2
Cehiya	0,1	0,1	0,2

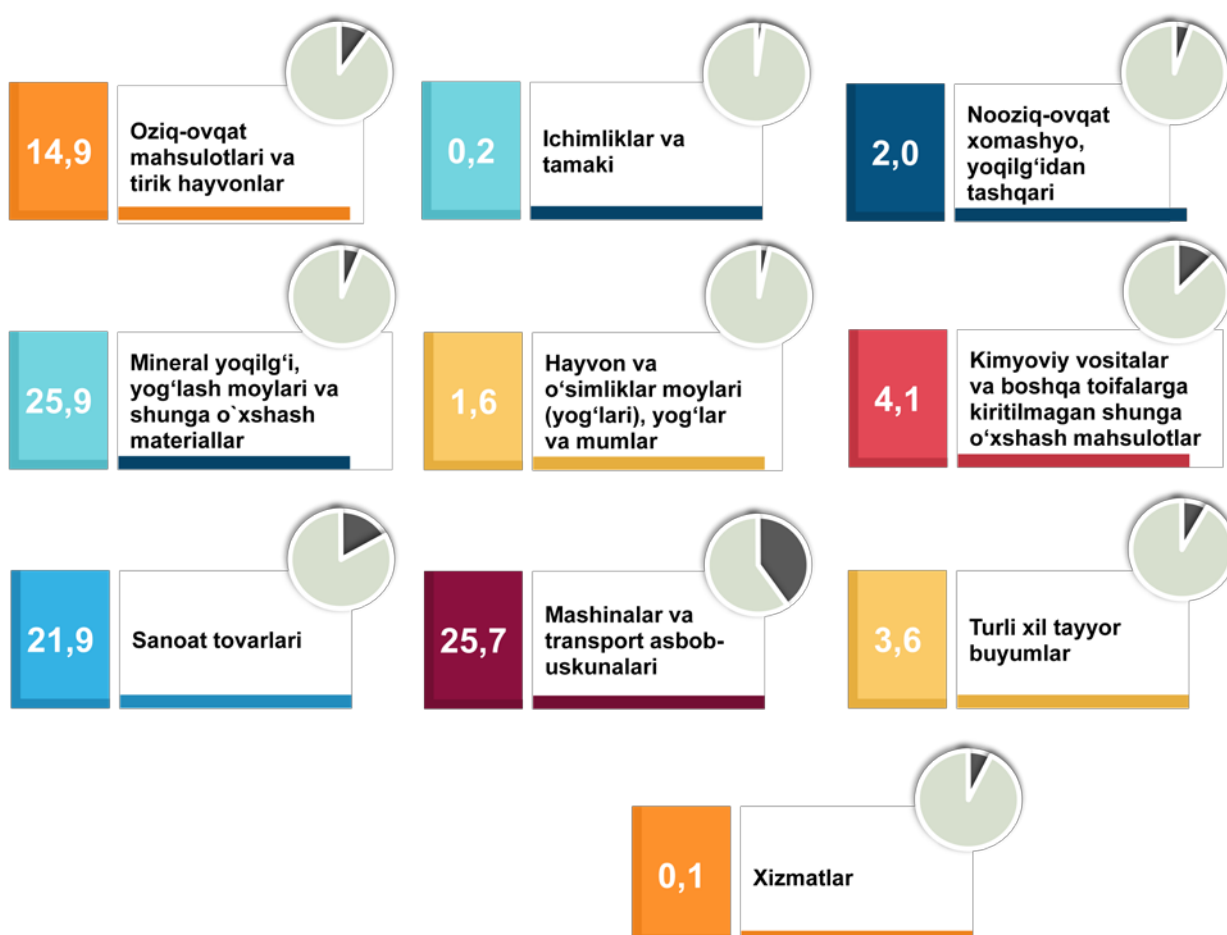
FARG'ONA VILOYATINING IMPORTI (2021-yil yanvar)

2021-yil yanvar oyida import hajmi 73,2 mln. AQSh dollarini va 2020-yilning mos davriga nisbatan 124,6 %ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashina va asbob uskunalar (30,3 %), mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar (21,3 %), oziq-ovqat mahsulotlari (11,9 %) hamda kimyoviy vositalar (8,4 %) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'LIMI BO'YICHA IMPORT TARKIBI (2021-yil, yanvar, ulushi, %da)

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2021-yilning yanvar oyida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 14,5 mln. AQSh dollariga ko'paydi va 73,1 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 0.09 mln. AQSh dollariga yetdi.

MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN IMPORT TARKIBI
(2021- yil yanvar)

XSST tarkibi	mln. AQSh dollari			MDH davlatlari			Boshqa davlatlari		
	Jami	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, %da	Jami	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, %da	Jami	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, %da
Jami import	73,2	124,6	100	38,2	127,8	100	35,0	121,3	100
shu jumladan:									
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	10,9	141,9	14,9	8,2	131,7	21,6	2,7	185,9	7,6
Ichimliklar va tamaki	0,1	3,9 m	0,2	0,1	3,9 m	0,3			
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	1,5	159,3	2,0	1,1	126,2	2,9	0,4	7,4 p	1,1
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	19,0	144,7	25,9	19,0	145,1	49,6	0,01	34,2	0,0
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	1,2	181,1	1,6	1,2	181,1	3,1	-	-	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	3,0	73,9	4,1	0,7	116,0	2,0	2,2	65,8	6,4
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	16,1	153,1	21,9	6,7	93,2	17,5	9,4	282,5	26,8

Mashinalar va transport asbob-uskunolari	18,7	112,4	25,7	0,7	207,7	1,9	18,1	110,3	51,5
Turli xil tayyor buyumlar	2,7	53,9	3,6	0,4	50,2	1,1	2,2	54,7	6,4
Xizmatlar	0,08	43,8	0,1	-	-	-	0,08	43,8	0,3

Importning eng katta ulushi, jumladan, mineral yoqilg'i yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar (49,6 %), sanoat mahsulotlari (17,5 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (21,6 %) MDH mamlakatlariga to'g'ri keladi, boshqa xorijiy mamlakatlarga esa eng katta ulush mashinalar va transport asbob-uskunolari (51,5 %) va sanoat mahsulotlar (26,8 %), hissasiga to'g'ri keladi.

IMPORT TARKIBI DINAMIKASI (yanvar, ulushi, % da)

Joriy davrda import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko'rsatdiki, 2019-yilning mos davriga nisbatan oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar 2,0 %dan 3,6 %ga ko'paydi, mineral yoqilg'i, Kimyoviy vositalar va boshqa toifaga kiritilmagan shunga o'xshash materiallar 10,3 %dan 4,1 %ga kamaydi.

XSST tarkibi	2019-y.	2020-y.	2021-y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	2,0	8,4	3,6
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,0	0,2
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	4,2	1,6	2,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	21,3	22,3	25,9
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	9,3	1,1	1,6
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	10,3	6,9	4,1

XSST tarkibi	2019-y.	2020-y.	2021-y.
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	16,3	17,9	21,9
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	26,7	28,5	25,7
Turli xil tayyor buyumlar	2,0	8,4	3,6
Xizmatlar	0,2	0,3	0,1

**MDH VA BOSHQA DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR
IMPORTI HAJMLAR DINAMIKASI**
(2021 –yil yanvar, mln. AQSH dollari, ulushi, %da)

Hisobot davri yakunlariga ko'ra, import bo'yicha hamkor davlatlar orasida Xitoy Xalq Respublikasi umumiy import hajmida (32,0 %) ulushi bilani Qozog'iston Respublikasini (22,9%) hamda Rossiya Federatsiyasini (17,3 %) ortda qoldirgan holda, birinchi o'rinni egalladi.

**TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTIDAGI YIGIRMATA YIRIK
HAMKOR DAVLATLAR
(2021 yil yanvar oyi)**

Davlatlar	mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020-y.	2021-y.	2020-y.	2021-y.	2020-y.	2021-y.
Xitoy Xalq Respublikasi	305,4	290,9	140,5	95,2	1	1
Qozog'iston	111,6	196,7	53,8	176,3	3	2
Rossiya Federatsiyasi	150,9	169,1	68,4	112,0	2	3
Qirg'iz Respublikasi	39,7	35,4	108,6	89,0	5	4
Turkiya	42,9	34,1	187,0	79,4	4	5
Turkmaniston	7,7	31,8	81,8	414,2	11	6
Respublika Koreya	28,4	22,6	112,9	79,6	6	7
Tojikiston	23,0	19,3	201,6	84,4	8	8
Germaniya	25,3	19,1	88,8	75,5	7	9
Niderlandiya	2,1	15,2	55,5	725,4	18	10
Italiya	4,4	8,9	72,5	202,8	12	11
Hindiston	3,6	8,1	28,0	227,5	15	12
Litva	10,0	6,0	197,6	60,6	10	13
Yaponiya	16,0	4,4	264,5	27,4	9	14
Avstriya	1,3	3,7	365,1	274,6	19	15
Shveysariya	3,1	3,1	38,4	101,3	16	16
AQSh	4,0	3,1	47 p	77,5	14	17
Eron	4,3	3,0	142,2	67,8	13	18
Vyetnam	0,2	2,6	71,5	16 p	20	19

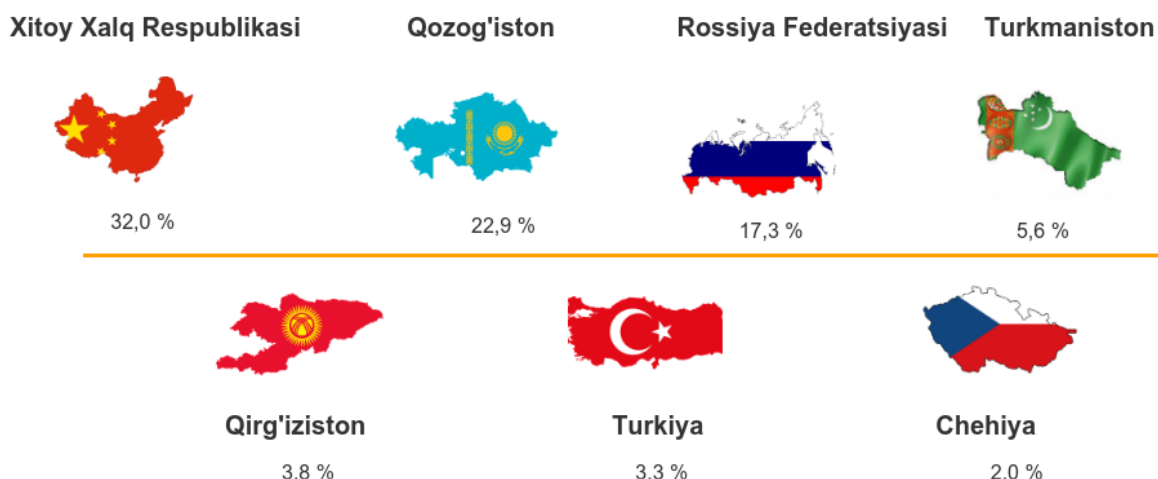
Belarus	3,0	2,6	109,1	86,1	17	20
---------	-----	-----	-------	------	----	----

2020-yil bilan taqqoslaganda import bo'yicha eng yuqori beshtalikda o'zgarish kuzatilmadi.

**VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ILUSHI
(2021-yil yanvar)**

2021-yil yanvar yakuni bo'yicha Farg'ona viloyati tomonidan 35 davlat bilan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi.

Yetti yirik hamkor davlatlar (Xitoy, Qozog'iston, Rossiya Federatsiyasi, Turkiya, Qirg'iziston, Turkmaniston va Chehiya) jami importning 86,9 % ini tashkil qiladi, bu 63,6 mln. AQSh dollarini tashkil etadi.

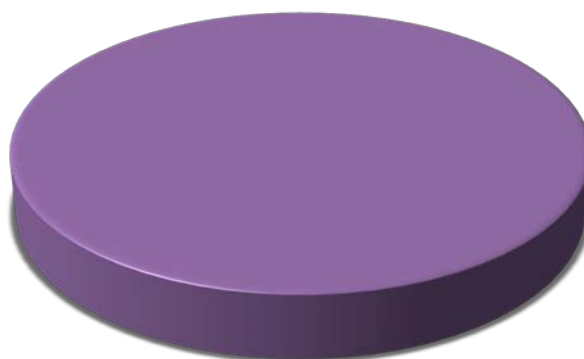

Viloyatdagi sarmoyaviy muhit yaxshilangani sari va ushbu sohada amalga oshirilgan islohotlar natijasida mashina va uskunalar, shuningdek, ularning qismlari importining o'sishi tabiiydir. Shunday qilib, Xitoy, Qozog'iston, Rossiya, tomonidan kiritilgan katta hajmdagi investitsiyalar natijasida, mahsulotlar importi hajmida ushbu mamlakatlarning yuqori ulushi saqlanib qolmoqda.

XIZMATLAR IMPORTI TARKIBI
(2021-yanvar, ulushi, %da)

2021-yil yanvar oyi yakuni bilan xizmatlar importi hajmi 87,7 ming. AQSh dollarini yoki jami import hajmining 0,3 %ini tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan 56,2 %ga kamaydi. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi boshqa ishbilarmonlik xizmatlari (100 %) tashkil etdi.

**Boshqa
ishbilarmonlik xizmatlar
100 %**

**Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi bo'limi.**
Tel.:(73)-249-87-18